

Sürdürülebilir Kent Yönetimi: Yerel Politikaların Küresel ve Yerel Deneyimlerle İncelenmesi

Sustainable Urban Management: Examining Local Policies with Global and Local Experiences

Burak Karaoğlu^{a*}

^a Dr. Öğr. Üyesi, Ardahan Üniversitesi, Çıldır Meslek Yüksekokulu, Hukuk Bölümü, Ardahan/Türkiye, burakkaraoglan@ardahan.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9975-9217

MAKALE BİLGİSİ

ÖZ

Makale Türü

Araştırma Makalesi

Anahtar Kelimeler

Sürdürülebilir Kent Yönetimi
Çevresel Sürdürülebilirlik
Yerel Yönetimler
Yeşil Altyapı
Toplum Katılımı

Geliş Tarihi : 09 Mayıs 2025

Kabul Tarihi: 14 Eylül 2025

Bu makale, kamu ve yerel yönetimlerin kentsel ve çevresel politikalar üzerindeki etkilerini, sürdürülebilir kent yönetimi bağlamında incelemektedir. Küreselleşme ve kentleşme süreçleri, doğru yönetilmediğinde iklim değişikliği ile birlikte küresel ölçekte ciddi riskler doğurabilmektedir. Bu nedenle, yerel yönetimlerin yenilikçi ve kapsayıcı politikalar geliştirmesi kritik önem taşımaktadır. Nitel araştırma yaklaşımı ve karşılaştırmalı vaka analizi yöntemiyle, Hamburg'un %40 yeşil alan artışı sağlayan yeşil altyapı projeleri, Kopenhag'ın %40 emisyon azaltımı hedefleyen iklim eylem planları, San Francisco'nun sıfır atık politikası ve Kerala'nın %30 halk katılımı sağlayan bütçeleme modeli analiz edilmiştir. Türkiye'de Kadıköy ve Nilüfer gibi belediyeler, yeşil altyapı ve toplum katılımı projelerinde ilerleme kaydetse de düşük toplumsal güven ve finansman kısıtlamaları başarıyı sınırlamaktadır. İyi Yönetişim ve Sosyal Kapital Teorisi çerçevesinde, finansman, altyapı ve toplumsal katılım gibi zorlukların aşılması için şeffaflık, dijital katılım platformları ve yeşil tahvil gibi hibrit stratejiler önerilmektedir. Yerel yönetimlerin sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşması, bu çok yönlü yaklaşımların yerel koşullara uyarlanmasına bağlıdır.

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Article Type

Research Article

Keywords

Sustainable Urban Management
Environmental Sustainability
Local Governments
Green Infrastructure
Community Participation

Received: May, 09, 2025

Accepted: Sep, 14, 2025

This article examines the impact of public and local governments on urban and environmental policies in the context of sustainable urban management. Globalization and urbanization, if not managed properly, can pose serious risks on a global scale, including climate change. Therefore, it is critical for local governments to develop innovative and inclusive policies. Using a qualitative approach and comparative case study method, the study analyzes Hamburg's green infrastructure projects (40% increase in green spaces), Copenhagen's climate action plans (40% emission reduction), San Francisco's zero-waste policy, and Kerala's participatory budgeting model (30% public contribution). In Turkey, municipalities like Kadıköy and Nilüfer have made progress in green infrastructure and community participation but face challenges such as low social trust and financial constraints. Grounded in Good Governance and Social Capital Theory, the study proposes hybrid strategies, including transparency, digital participation platforms, and green bonds, to overcome these barriers. The success of local governments in achieving sustainability goals depends on adapting these multifaceted approaches to local contexts.

Extended Abstract

Aim: This study examines the pivotal role of local governments in advancing sustainable urban management, focusing on their contributions to environmental, economic, and social sustainability. Amid global challenges such as urbanization, globalization, and climate change, local governments are critical actors in developing innovative policies to achieve sustainability goals. Grounded in Good Governance and Social Capital Theory, the study investigates how local policies address these challenges, comparing global exemplars (Hamburg, Copenhagen, San Francisco, Kerala) with Turkish municipalities (Kadıköy, Nilüfer, Çankaya, Eskişehir, Antalya, İstanbul). It evaluates the efficacy of environmental policies, identifies barriers, and proposes actionable

* Sorumlu Yazar / Corresponding Author

Atıf/Cite as: Karaoğlu, B. (2025). Sürdürülebilir Kent Yönetimi: Yerel Politikaların Küresel ve Yerel Deneyimlerle İncelenmesi. *Uluslararası Ekonomi, İşletme ve Politika Dergisi*, 9(2), 780-798. <https://doi.org/10.29216/ueip.1696103>

Bu makale, [Creative Commons Atıf \(CC BY\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) lisansının hüküm ve koşulları altında dağıtılan açık erişimli bir makaledir. / This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the [Creative Commons Attribution \(CC BY\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) license.

strategies to enhance sustainability outcomes, emphasizing the integration of transparency, community participation, and hybrid governance models tailored to local contexts.

Methods: A qualitative research approach was adopted, combining a systematic literature review (2000–2025) with comparative case studies to assess local governments' contributions to sustainable urban management. The literature review, encompassing academic articles, municipal reports, and international documents (e.g., OECD, World Bank, UN), established a theoretical framework rooted in Good Governance (emphasizing transparency and accountability) and Social Capital Theory (highlighting trust and community networks). Case studies were selected based on measurable outcomes, geographic diversity, and data availability, including Hamburg (green infrastructure), Copenhagen (climate action), San Francisco (zero waste), Kerala (participatory budgeting), and Turkish municipalities (Kadıköy, Nilüfer, Çankaya, Eskişehir, Antalya, İstanbul). Analysis focused on four dimensions: implementation types (e.g., green infrastructure, smart cities, participatory budgeting), achievements (e.g., emission reductions, green space increases, participation rates), challenges (e.g., financing, low social trust), and funding sources (e.g., EU funds, public-private partnerships). Data were sourced from primary documents, including Hamburg's 2022 Green City Plan, Copenhagen's 2023 Carbon Neutral Strategy, San Francisco's 2021 Zero Waste Report, Kerala's 2021 Budget Reports, and Turkish municipal reports (2021–2024). Content analysis categorized policy objectives, implementation processes, and outcomes, while thematic analysis identified key themes such as financing, transparency, infrastructure, and community engagement. Good Governance and Social Capital Theory guided the analytical framework, ensuring systematic comparison across diverse contexts.

Findings: Local governments significantly advance sustainable urban management through innovative policies, with global and Turkish cases revealing both successes and structural challenges. Hamburg's green infrastructure initiatives, supported by EU funds, increased green spaces by 40%, reduced carbon emissions by 25%, and mitigated flooding by 30%, leveraging transparent tender processes aligned with Good Governance principles. Copenhagen's climate action plan, integrating renewable energy and participatory platforms, achieved a 40% emission reduction by 2023, with 50% renewable energy adoption. San Francisco's zero-waste policy, enforced through mandatory waste separation and public education, reduced landfill waste by 80%, targeting 100% recycling by 2030. Kerala's participatory budgeting model, rooted in high social capital, secured 30% community contributions, enhancing project ownership through trust-based networks. These global cases demonstrate that transparency, participatory governance, and robust financing-hallmarks of Good Governance and Social Capital-drive sustainability outcomes.

In Turkey, municipalities exhibit promising efforts but face significant barriers. Kadıköy's "*Yeşil Kadıköy*" project increased green spaces by 15% and mitigated urban heat islands, yet limited budgets and low social trust (evident in minimal public engagement) restrict scalability. Nilüfer's "*Mahalle Komiteleri*" boosted participation to 25% in tree-planting initiatives, but low societal trust and cultural resistance to participatory governance hinder broader adoption. Çankaya's zero-waste initiative raised recycling rates by 20% through composting, but inadequate infrastructure and low environmental awareness limit impact. Eskişehir's "*Karbon Nötr Eskişehir*" plan, with 5% solar energy contribution and 20% bicycle lane expansion, is constrained by bureaucratic delays and insufficient funding. Antalya's sustainable water management recycled 90% of wastewater, reducing consumption by 15%, but high technology costs pose challenges. İstanbul's "*Akıllı Şehir İstanbul*" improved energy efficiency by 10%, yet infrastructure integration issues impede progress. Across these cases, financial dependency on international funds (e.g., EU, World Bank) and weak central-local coordination emerge as common barriers, with municipal budgets often insufficient for large-scale projects. Low social trust, as highlighted by Social Capital Theory, undermines community engagement, particularly in recycling and participatory initiatives. Good Governance principles, such as transparent financing and stakeholder coordination, are underutilized, exacerbating bureaucratic inefficiencies.

Comparative analysis (Table 1) underscores that global cases benefit from robust financing (e.g., Hamburg's EU grants, Singapore's state funds) and high social capital (e.g., Kerala's trust networks), achieving 30–40% success rates in key metrics. Turkish municipalities, limited to 5–25% success rates, struggle with financial constraints and low societal engagement. Hybrid policy models-integrating New Public Management's efficiency, Good Governance's transparency, and community-based participation-offer a pathway to address these challenges. For instance, Hamburg's green bond model and Kerala's digital platforms highlight scalable strategies that Turkish municipalities could adapt to local contexts.

Conclusion: This study underscores the critical role of local governments in sustainable urban management, with global cases like Hamburg, Copenhagen, and Kerala illustrating the efficacy of participatory, transparent, and well-funded strategies. Good Governance principles, emphasizing transparency and stakeholder coordination, are evident in Hamburg's tender processes and Copenhagen's central-local collaboration, offering replicable models for resource-constrained settings. Social Capital Theory highlights the role of trust in Kerala's participatory success but reveals deficiencies in Turkey, where low social trust and cultural barriers impede engagement. Turkish municipalities face structural challenges, including financial dependency, bureaucratic inefficiencies, and limited civic participation, which restrict policy scalability.

Actionable recommendations, grounded in the study's findings, include: (1) Kadıköy adopting Hamburg's green bond model, leveraging EU Climate Fund grants to expand green spaces beyond 15%, with transparent financing to build trust; (2) Nilüfer implementing Kerala's digital participation platforms, supported by public awareness campaigns to increase participation above 25%, addressing low social trust; (3) Çankaya scaling its recycling program by adopting San Francisco's public education model, targeting a 30% recycling rate through school and media campaigns; (4) Eskişehir establishing a “Yeşil Şehir Koordinasyon Kurulu” with the Ministry of Environment to streamline funding, reducing bureaucratic delays; (5) Antalya and İstanbul pursuing Singapore's modular infrastructure approach via EU's TAIEX program to lower technology costs and enhance scalability. Public-private partnerships, as seen in İstanbul's waste management, and international funds, like Hamburg's EU grants, can bolster financial capacity. Public education campaigns, modeled on San Francisco's zero-waste initiatives, can enhance environmental awareness and social capital. Sustainable urban management requires integrating Good Governance's transparency, Social Capital's trust-building, and hybrid strategies tailored to local contexts to foster resilient, equitable, and environmentally sustainable cities.

1. Giriş

Günümüz dünyası, küreselleşme ve kentleşme süreçlerinin olumsuz yansımaları ile iklim değişikliği gibi birbiriyle iç içe geçmiş sorunlarla karşı karşıyadır. Bu sorunlar, yalnızca çevresel boyutlarıyla değil, ekonomik ve toplumsal etkileriyle de küresel yönetim mekanizmalarını dönüştürmeye zorlamaktadır. Özellikle kentler, dünya nüfusunun büyük bir kısmını barındırmaları ve ekonomik faaliyetlerin merkezini oluşturmaları nedeniyle bu sorunların en yoğun şekilde yaşandığı alanlardır. Dolayısıyla kent yönetimi, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmada önemli bir işlev üstlenmektedir.

Yerel yönetimler hem politika oluşturulmasında hem de bu politikaların uygulanmasında kritik bir rol oynamaktadır (Bulkeley & Betsill, 2003). Örneğin Hamburg'un Yeşil Şehir Planı, yerel politikaların çevresel sürdürülebilirlikteki rolünü göstermektedir. Bu yönetimler, sadece kentlerin yönetiminden sorumlu olmayıp çevresel sürdürülebilirlik sağlamak için stratejik kararlar

almaktadır (Wheeler & Beatley, 2014). Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, yerel uygulamaların bu hedeflere ulaşmadaki belirleyici rolünü vurgulamaktadır (United Nations, 2015).

Kamu yönetimi perspektifinden bakıldığında ise sürdürülebilir kent yönetiminin hayata geçirilmesi için yerel yönetimlerin çok yönlü bir strateji izlemeleri gerekmektedir. Bu stratejilerin, merkezi hükümet politikaları ile uyumlu olması, topluluk katılımını özendirici bir yapıya sahip olması ve aynı zamanda yerel çapta yenilikçi çözümler sunması beklenmektedir (Hooghe & Marks, 2001). Yerel yönetimlerin sürdürülebilirlik hedeflerini gerçekleştirmede başarılı olabilmesi için kaynak yönetimi, kamu katılımı ve şeffaflık gibi unsurların etkin bir şekilde uygulanması gereklidir (Rosenbloom, 2005).

Bu makale, kamu ve yerel yönetimlerin kentsel ve çevresel politikalar üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Temel hedefi, sürdürülebilir kent yönetimi bağlamında yerel yönetimlerin önemini vurgulamak ve bu yönetim modellerinin kamu politikalarına katkılarını araştırmaktır. Ayrıca, yerel düzeydeki çevresel politikaların etkinliğini değerlendirerek, sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmak için somut politika önerileri sunmaktadır. Makale, kamu yönetimi ile yerel yönetimler arasındaki ilişkiyi teorik ve pratik açıdan ele alırken, yerel yönetimlerin şeffaflık ve hesap verebilirlik çerçevesinde geliştirdiği uygulamaları da tartışmaktadır. Çalışma, ulusal ve uluslararası başarılı örnekler üzerinden yeşil altyapı projeleri ve iklim eylem planları gibi uygulamaların sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlama potansiyelini incelemektedir. Sonuç olarak, kamu yönetimi ve yerel yönetimlerin iş birliği, sürdürülebilir kent yönetiminin başarısı için kritik öneme sahiptir. Yerel yönetimlerin çevresel sürdürülebilirlik sağlama ve toplumsal ihtiyaçlara duyarlı politikalar geliştirme kapasitesi, kentlerin geleceğini şekillendiren önemli faktörlerdir.

Çalışma, özellikle şu sorulara yanıt aramaktadır:

- Sürdürülebilir kent yönetimi için kamu yönetimi ve yerel yönetimler arasında nasıl bir iş birliği modeli geliştirilebilir?
- Yerel düzeyde hayata geçirilen çevresel politikalar ve projeler, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmada ne kadar etkili olmuştur?
- Toplum katılımını artıracak ve şeffaflığı sağlayacak yönetim uygulamaları nelerdir?

2. Yöntem

Bu çalışma, sürdürülebilir kent yönetimi bağlamında yerel yönetimlerin çevresel, ekonomik ve toplumsal sürdürülebilirlik hedeflerine katkılarını incelemek için nitel bir araştırma yaklaşımı benimsemiştir. Araştırma, teorik çerçeveyi oluşturmak için sistematik bir literatür taraması ile yerel yönetimlerin başarılı uygulamalarını değerlendirmek için karşılaştırmalı vaka analizi yöntemini birleştirmiştir.

2.1. Literatür Taraması

Sürdürülebilir kent yönetimi, çevresel sürdürülebilirlik, iyi yönetim ve sosyal kapital teorisi gibi anahtar kavramlar etrafında 2000-2025 yılları arasında yayımlanmış akademik makaleler, resmi raporlar ve uluslararası kuruluş (Birleşmiş Milletler, OECD, Dünya Bankası) belgeleri incelenmiştir. Bu tarama, makalenin teorik temelini oluşturarak yerel yönetimlerin sürdürülebilirlik politikalarındaki rolünü çerçevelemiştir.

2.2. Karşılaştırmalı Vaka Analizi

Yerel yönetimlerin sürdürülebilirlik politikalarını değerlendirmek için karşılaştırmalı vaka analizi yöntemi kullanılmıştır (Yin, 2014). Vakalar, şu kriterler doğrultusunda seçilmiştir:

Başarı Kriteri: Karbon emisyonlarında azalma, geri dönüşüm oranlarında artış veya halk katılımı gibi ölçülebilir çıktılar elde etmiş projeler.

Çeşitlilik Kriteri: Küresel (Hamburg, Kopenhag, Kerala vb. gibi) ve Türkiye’den (Kadıköy, Eskişehir, Nilüfer vb. gibi) farklı coğrafi ve sosyo-ekonomik bağlamları temsil eden örnekler.

Veri Erişilebilirliği: Belediyelerin resmi raporları, uluslararası kuruluş belgeleri ve akademik çalışmalar gibi güvenilir veri kaynaklarına dayanan vakalar.

Seçilen vakalar, yeşil altyapı, iklim eylem planları, sıfır atık politikaları ve toplum katılımı gibi uygulama türleri; karbon emisyonlarındaki azalma, yeşil alan artışı ve halk katılım oranları gibi başarılar; finansman kısıtlamaları ve toplumsal katılım eksikliği gibi zorluklar; ve kamu bütçeleri, uluslararası fonlar (AB, Dünya Bankası) ile kamu-özel sektör işbirlikleri gibi finansman kaynakları üzerinden analiz edilmiştir. Veriler, Hamburg Belediyesi’nin 2022 Yeşil Şehir Planı raporu, Kopenhag Belediyesi’nin 2023 Karbon Nötr Stratejisi raporu ve Türkiye’deki belediyelerin 2022-2024 proje raporları gibi kaynaklardan toplanmıştır.

Veriler, belediyelerin resmi raporları, uluslararası kuruluşların raporları ve akademik makalelerden toplanmıştır. Örneğin, Hamburg’un Yeşil Şehir Planı için Hamburg Belediyesi’nin 2022 raporu, Kopenhag’ın Karbon Nötr Stratejisi için Kopenhag Belediyesi’nin 2023 raporu, Türkiye’deki yerel yönetimlerin projeleri için 2022-2024 yılına ait belediye raporları kullanılmıştır.

2.3. Veri Analizi

Toplanan veriler, nitel veri analizi teknikleriyle işlenmiştir. İçerik analizi, vaka örneklerinin politika hedeflerini, uygulama süreçlerini ve sonuçlarını kategorize etmek için kullanılmıştır. Tematik analiz, finansman, toplumsal katılım, şeffaflık ve altyapı zorlukları gibi ana temaları belirlemede rehber olmuştur. İyi Yönetişim (Kooiman, 2003) ve Sosyal Kapital Teorisi (Putnam, 2000) gibi teorik çerçeveler, analiz sürecinde halk katılımı ve yönetim uygulamalarını değerlendirmek için kullanılmıştır.

Karbon emisyonlarında azalma, geri dönüşüm oranlarında artış veya halk katılımında artış başarı olarak ölçülebilir çıktı şeklinde kabul edilmiştir.

2.4. Araştırma Sınırlılıkları

Çalışma, vaka örneklerinin çeşitliliği ve veri erişilebilirliği ile sınırlıdır. Küresel ve yerel vakalar farklı sosyo-ekonomik bağlamları yansıtsa da bulguların genellenmesi bölgesel koşullara bağlıdır.

3. Kamu Yönetimi ve Yerel Yönetimlerin Teorik Çerçevesi

Kamu yönetimi, toplumun genel refahını artırmayı amaçlayan, kamu hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde sağlanmasını sağlayan bir alandır. Kamu yönetiminin teorik çerçevesi, devletin vatandaşlarına nasıl hizmet vereceğini belirleyen ilkelerden oluşur. Yerel yönetimler ise bu hizmetlerin yerinde, doğrudan uygulanmasından sorumludur. Bu nedenle, kamu yönetimi teorilerinin yerel yönetim uygulamalarıyla entegrasyonu, sürdürülebilir kent yönetiminin başarısı için kritik öneme sahiptir.

Kamu yönetimi, devletin kaynaklarını etkin ve verimli bir şekilde kullanarak toplumsal ihtiyaçları karşılamayı hedefler. Bu disiplin, tarihsel olarak bürokratik yönetim modellerinden modern yönetim paradigmalarına doğru evrilmiştir. Max Weber’in bürokrasi teorisi, kamu yönetiminin ilk teorik temellerinden biri olarak, hiyerarşik yapı, kurallara dayalı yönetim ve tarafsızlığı vurgular (Weber, 1947). Ancak, bürokrasinin katı yapısı, 20. yüzyılın sonlarında eleştirilmiş ve daha esnek, verimlilik odaklı yaklaşımlar ön plana çıkmıştır.

Kamu yönetimi, toplumun ihtiyaçlarını karşılamak ve kamu kaynaklarını etkin şekilde kullanmak için devletin merkezi ve yerel düzeydeki işleyişini düzenleyen bir disiplindir. Yerel yönetimler, bu işleyişin en alt birimleri olarak, daha doğrudan halkla etkileşim içinde olup, yerel düzeyde kamu hizmetlerinin sunulmasında kritik bir rol üstlenirler. Kamu yönetimi, hukuk, politik

ekonomi, yönetim bilimleri gibi farklı disiplinlerden beslenen bir yapıya sahiptir ve teorik olarak halkın devletle olan ilişkisini ve bu ilişkilerin nasıl daha verimli hale getirilebileceğini inceler (Friedrich, 1990).

Yerel yönetimlerin kamu yönetimindeki rolü, toplumun farklı ihtiyaçlarına duyarlı, yerel kaynakları daha verimli kullanan ve katılımcı bir yönetim anlayışı benimseyen bir model gerektirmektedir. Yerel demokrasi ile şeffaflık ve hesap verebilirliğin artırılması, yerel yönetimlerin yönetsel kapasitesinin artırılmasında ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşılmasında önemli faktörlerdir. Katılımcı yönetim anlayışı, yerel halkın karar alma süreçlerine katılımını teşvik eder ve bu süreçte, yerel yönetimler kamu politikalarının oluşturulmasında halkın ihtiyaçlarını dikkate alır (Heclo, 1978).

Bununla birlikte, yerel yönetimlerin daha sürdürülebilir ve etkili olabilmesi için, belirli teorik çerçeveler üzerinden stratejiler geliştirilmelidir. Yeni Kamu Yönetimi (New Public Management) teorisi, verimliliği artırma ve kamu hizmetlerinin daha etkin hale getirilmesi için piyasadan ve özel sektörden alınan yönetim tekniklerinin kamusal alana uyarlanması önermektedir. Bu yaklaşım, yerel yönetimlerin hizmet sunumunda etkinliği artırmaya yönelik önerilerde bulunmaktadır. Ancak bu teori, özellikle şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerini güçlendirme adına, toplumla etkileşim süreçlerinin yeterince güçlü olmasını sağlamalıdır (Hood, 1991).

Kamu yönetimi teorilerinin gelişimi, toplumun devletle olan ilişkisini yeniden şekillendiren paradigmalara şekillenmiştir. 1980'lerden itibaren kamu sektöründe verimliliği artırmak için özel sektör yönetim tekniklerinin uygulanmasını savunan bir yaklaşım olan NPM yaklaşımı, kamu hizmetlerinin müşteri odaklı, rekabetçi ve performans temelli olmasını önerir (Hood, 1991). Osborne ve Gaebler (1992), NPM'nin temel ilkelerini "yönlendiren devlet" (steering rather than rowing) kavramıyla açıklar; bu, devletin hizmet sunumundan çok politika yönlendirmesine odaklanması gerektiğini ifade eder. NPM, kamu yönetiminin daha verimli, hesap verebilir ve müşteri odaklı olması gerektiğini savunur (Osborne & Gaebler, 1992). Bu yaklaşım, yerel yönetimlerin hizmet sunumunu piyasa odaklı bir bakış açısıyla ele almasını, daha düşük maliyetle daha verimli sonuçlar üretmesini hedefler. Bu modelde, kamu hizmetleri, rekabetçi ihale süreçleri, performans ölçümleri ve şeffaflık ilkelerine dayanır.

Bunun yanı sıra, yerel yönetimlerin özerkliğini savunan Yerelci Yaklaşım da önemli bir teorik yaklaşımdır. Bu yaklaşıma göre, yerel yönetimler, kendi şehirlerinin ihtiyaçlarına göre bağımsız kararlar almalıdır. Bu yaklaşım, yerel halkın ihtiyaçlarına daha duyarlı yönetim anlayışının önünü açar ve sürdürülebilir çevre politikalarının daha yerel düzeyde başarılı olmasını sağlar. Sosyal Kapital Teorisi ise yerel yönetimlerin şeffaflık ve hesap verebilirlik anlamında nasıl bir ilişki geliştireceğini ve toplumsal dayanışmanın önemini vurgular (Putnam, 2000).

Yerel yönetimlerin etkin bir şekilde sürdürülebilir kent yönetimine katkı sağlamak için, iyi yönetişim (good governance) ilkelerinin uygulanması gerekir. Bu ilkeler; şeffaflık, hesap verebilirlik, katılımcılık, etkinlik ve eşitlik gibi temel değerleri içerir (Kooiman, 2003). Bu teoriler, yerel yönetimlerin çevresel sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşabilmeleri için sağlam bir temele oturmalarını sağlar.

Sonuç olarak kamu yönetimi teorilerinin yerel yönetimlerde uygulanması, sürdürülebilir kent yönetimi, toplumsal eşitlik ve ekonomik kalkınma gibi hedeflere ulaşmada kritik bir rol oynar. Örneğin, NPM'nin performans odaklı yaklaşımı, belediyelerin hizmet sunumunda verimliliği artırmak için kullanılabilirken, Yerelci Yaklaşım, yerel ihtiyaçlara özgü çözümler geliştirilmesini teşvik edebilir. Bununla birlikte, teorik çerçevelerin uygulanmasında bazı zorluklar da ortaya çıkabilir. NPM'nin özelleştirme odaklı yaklaşımı, bazı durumlarda kamu hizmetlerinin erişilebilirliğini azaltabilir. Benzer şekilde, Sosyal Kapital Teorisi'nin uygulanması, toplumsal güvenin düşük olduğu bölgelerde zorlayıcı olabilir. Bu nedenle, yerel yönetimler, teorik yaklaşımları yerel koşullara uyarlamalı ve farklı modellerin avantajlarını birleştiren hibrit stratejiler

geliştirmelidir. Hibrit stratejiler, farklı teorik modellerin avantajlarını birleştirerek yerel yönetimlerin daha etkili ve halk odaklı politikalar üretmesini sağlayabilir. Yerel yönetimlerin bu süreçte kapasite geliştirme ve toplumsal güven inşasına odaklanması, teorik çerçevelerin pratikteki başarısını artıracaktır.

4. Sürdürülebilir Kent Yönetimi ve Yerel Yönetim

Sürdürülebilir kent yönetimi, çevresel, sosyal ve ekonomik boyutların bir arada düşünüldüğü bir yaklaşımdır. Bu yaklaşımda, kentlerin büyümesi ve gelişmesi sırasında çevresel etkilerin minimize edilmesi, sosyal eşitliğin sağlanması ve ekonomik kalkınmanın sürdürülebilir olması amaçlanır. Sürdürülebilirlik, yerel yönetimlerin daha fazla sorumluluk alması gereken bir alandır, çünkü sürdürülebilirlik hedeflerinin başarıya ulaşabilmesi için doğrudan yerel düzeydeki kararlar önemlidir.

Sürdürülebilir kent yönetimi, kentlerin çevresel, sosyal ve ekonomik boyutlarını bir arada ele alan bütüncül bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım, kentlerin büyümesi ve gelişmesi sırasında çevresel etkilerin en aza indirilmesini, sosyal eşitliğin sağlanmasını ve ekonomik kalkınmanın uzun vadeli sürdürülebilirliğini hedefler. Yerel yönetimler, sürdürülebilirlik hedeflerinin başarısında merkezi bir rol oynar, çünkü bu hedefler doğrudan yerel düzeydeki kararlara ve uygulamalara bağlıdır (United Nations, 2015). Türkiye’de, örneğin İzmir Büyükşehir Belediyesi’nin “Yeşil Şehir” vizyonu, karbon nötr hedefleri ve yenilenebilir enerji projeleriyle yerel düzeyde sürdürülebilirlik çabalarına örnek teşkil eder (İzmir Büyükşehir Belediyesi, 2023). Ancak, bu süreçte finansman kısıtlamaları, teknik kapasite eksiklikleri ve toplumsal katılımın sınırlılığı gibi zorluklar, yerel yönetimlerin sürdürülebilirlik stratejilerini uygulamada karşılaştığı temel engellerdir.

Yerel yönetimler, sürdürülebilir kent yönetimini hayata geçirmek için yenilikçi ve çevre dostu politikalar geliştirmek zorundadır. Akıllı Şehirler (Smart Cities), bilgi teknolojileri (IT) ve dijital altyapılar aracılığıyla şehir yönetimini optimize eden önemli bir araçtır. Örneğin, enerji yönetimi, ulaşım ve atık yönetimi gibi sistemler, akıllı çözümlerle daha verimli hale getirilir. Barcelona’nın akıllı trafik yönetimi sistemi, gerçek zamanlı veri analitiğiyle trafik sıkışıklığını %20 azalttı ve karbon emisyonlarını düşürdü (Harrison et al., 2010). Türkiye’de ise İstanbul’un “Akıllı Şehir İstanbul” projesi, toplu taşıma sistemlerinde dijital ödeme entegrasyonu ve enerji verimliliği uygulamalarıyla sürdürülebilir kent yönetimine katkı sağlıyor, ancak yüksek maliyetler ve altyapı entegrasyonu gibi zorluklarla karşılaşılıyor. Yeşil altyapı projeleri ise doğal sistemleri (ağaçlar, bitki örtüsü, sulama sistemleri) şehir planlamasına entegre ederek su yönetimi, hava kalitesi ve biyolojik çeşitliliği iyileştirir (İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 2023).

Sürdürülebilir kent yönetimi, yerel yönetimlerin uzun vadeli planlamalarla çevresel etkiyi azaltma, toplumsal eşitlik ve ekonomik kalkınmayı birleştiren stratejiler geliştirmesini gerektirir. İyi Yönetişim (Good Governance) ilkeleri şeffaflık, hesap verebilirlik, katılımcılık, etkinlik ve eşitlik bu süreçte temel bir çerçeve sunar (Kooiman, 2003). Örneğin, yerel yönetimler, bütçe planlamasını halka açık toplantılar veya dijital platformlar aracılığıyla tartışarak şeffaflığı artırabilir. Türkiye’de Nilüfer Belediyesi, “Mahalle Komiteleri” aracılığıyla halkın kentsel projelere katılımını teşvik ederek katılımcı yönetimi güçlendiriyor (Nilüfer Belediyesi, 2023). Ancak, bu tür mekanizmaların başarısı, toplumsal güvenin düzeyine bağlıdır ve Sosyal Kapital Teorisi bu noktada önemli bir rol oynar. Sosyal kapital, toplumlar arasındaki güven ve dayanışmayı güçlendirerek yerel yönetimlerin politikalarının halk tarafından benimsenmesini sağlar (Putnam, 2000). Türkiye’de düşük toplumsal güven, halk katılımını zorlaştıran bir engel olarak öne çıkıyor; bu nedenle, yerel yönetimlerin güven inşa edici projelere (ör. şeffaf ihale süreçleri, halk bilgilendirme kampanyaları) öncelik vermesi gerekmektedir.

Yerel yönetimlerin sürdürülebilirlik projeleri, toplumsal cinsiyet eşitliği, sosyal entegrasyon ve ekonomik fırsatlar gibi sosyal sürdürülebilirlik faktörleriyle desteklenmelidir. Örneğin, Ankara

Büyükşehir Belediyesi'nin kadın girişimcileri destekleyen kooperatif projeleri, sosyal eşitlik ve ekonomik kalkınma hedeflerini birleştirmektedir (Ankara Büyükşehir Belediyesi, 2022). Ancak, bu projelerin finansmanı genellikle merkezi hükümetten gelen fonlara veya uluslararası kuruluşlara (ör. Avrupa Birliği hibe programları) bağımlıdır, bu da yerel yönetimlerin özerkliğini sınırlayabilir (Angelidou, 2014). Ayrıca, sürdürülebilir kent yönetimi, merkezi hükümetin politika yönlendirmeleri ve uluslararası anlaşmalar (ör. Paris İklim Anlaşması) ile uyumlu olmalıdır. Türkiye'de, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın "Sıfır Atık" projesi, yerel yönetimlerin atık yönetimi politikalarını destekliyor, ancak uygulama aşamasında koordinasyon eksiklikleri ve teknik altyapı yetersizlikleri sorun yaratmaktadır (T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 2023).

Sürdürülebilir kent yönetiminde karşılaşılan temel zorluklar arasında finansman eksikliği, teknik kapasite yetersizliği ve toplumsal katılımın sınırlılığı yer alır. Örneğin, akıllı şehir projeleri yüksek başlangıç maliyetleri gerektirir ve yerel yönetimlerin bu yatırımları finanse etmesi genellikle zordur. Türkiye'de belediyelerin borç yükü, bu tür projelerin ölçeğini kısıtlıyor. Ayrıca, katılımcı yönetim mekanizmalarının etkinliği, halkın bilinç düzeyi ve yerel yönetimlerin iletişim kapasitesine bağlıdır. Bu zorlukların üstesinden gelmek için, yerel yönetimler kamu-özel sektör işbirlikleri, uluslararası fonlar ve halk eğitimi kampanyalarına odaklanmalıdır. Örneğin, İzmir'in "Yeşil Şehir" projesi, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'ndan alınan fonlarla destekleniyor ve halkın katılımını artırmak için dijital katılım platformları kullanılıyor (İzmir Büyükşehir Belediyesi, 2023).

Sonuç olarak, sürdürülebilir kent yönetimi, yerel yönetimlerin çevresel, sosyal ve ekonomik hedefleri birleştiren yenilikçi ve katılımcı stratejiler geliştirmesini gerektirir. Akıllı şehirler, yeşil altyapı ve toplum temelli projeler, bu hedeflere ulaşmada kritik araçlardır. Türkiye'deki örnekler, yerel yönetimlerin sürdürülebilirlik vizyonunu hayata geçirme potansiyelini gösterse de finansman, koordinasyon ve toplumsal güven gibi zorlukların aşılması gerekiyor. İyi Yönetişim ve Sosyal Kapital Teorisi, bu süreçte yerel yönetimlere rehberlik ederek daha dengeli, yaşanabilir ve eşitlikçi şehirler yaratılmasını sağlayabilir.

5. Yerel Yönetimlerin Çevresel Sürdürülebilirlikteki Uygulamaları

Yerel yönetimlerin çevresel sürdürülebilirlikteki rolü, modern kentleşme süreçlerinde giderek daha önemli hale gelmiştir. Yerel düzeyde gerçekleştirilen çevre politikaları, kentlerin çevresel etkilerini azaltma ve sürdürülebilir yaşam alanları oluşturma açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu bağlamda, yeşil altyapı projeleri, su yönetimi, atık yönetimi ve karbon ayak izi azaltma stratejileri gibi uygulamalar yerel yönetimlerin sürdürülebilirlik alanındaki başarısını göstermektedir.

5.1. Yeşil Altyapı Projeleri

Yeşil altyapı, doğal sistemlerin kentsel planlamaya entegrasyonu ile çevresel sürdürülebilirliği güçlendirir. Hamburg'un Yeşil Şehir Planı (Almanya), Avrupa Birliği fonlarıyla desteklenen yeşil çatılar ve geçirgen yüzeylerle kentsel yeşil alanları %40 artırmış, su baskınlarını %30 azaltmış ve karbon emisyonlarını %25 düşürmüştür (Hamburg Municipality, 2022). Portland (Oregon) şehri ise yeşil altyapı projelerini kent politikalarına entegre etmiş ve bu sayede kentsel ısınma adalarını %10 azaltmış ve yerel ekosistemleri güçlendirmiştir (Beatley, 2011). Türkiye'de Kadıköy Belediyesi'nin "Yeşil Kadıköy" projesi, yeşil çatılar ve yağmur suyu hasadıyla kentsel ısınma adalarını azaltmış, yeşil alanları %15 artırmıştır (Kadıköy Belediyesi, 2021). Ancak, sınırlı arazi ve finansman kısıtlamaları, projenin ölçeklenmesini zorlaştırmaktadır. Hamburg'un aksine, Kadıköy'ün halk katılımı sınırlı kalmış, bu da Sosyal Kapital Teorisi'nin düşük toplumsal güvenin projeler üzerindeki etkisini gösterdiği bir örnek olmuştur (Putnam, 2000).

5.2. İklim Eylem Planları

İklim eylem planları, kentlerin karbon ayak izini azaltmada kritik bir rol oynar. Kopenhag'ın Karbon Nötr Şehir Stratejisi (Danimarka), 2025'e kadar karbon nötr olma hedefiyle yenilenebilir enerji kullanımını %50 artırmış, fosil yakıt kullanımını %30 azaltmıştır (Copenhagen Municipality, 2023, Sovacool, 2014). Freiburg ise Almanya'nın "Güneş Kenti" olarak bilinirken; şehir, güneş enerjisiyle çalışan binalar, enerji verimli toplu taşıma ve yerel halkın enerji kooperatiflerine katılımıyla karbon ayak izini %40 azaltmıştır (Rode et al., 2014). Elektrikli toplu taşıma ve bisiklet yolları, şeffaf yönetimle desteklenerek halk katılımını güçlendirmiştir. Türkiye'de Eskişehir'in "Karbon Nötr Eskişehir" planı, güneş enerjisi santralleriyle enerji üretiminin %5'ini karşılamış, bisiklet yollarını %20 artırmıştır (Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, 2024). Ancak, yüksek başlangıç maliyetleri ve teknik uzman eksikliği, Kopenhag'a kıyasla projenin etkinliğini sınırlamaktadır. İyi Yönetişim ilkeleri (Kooiman, 2003), Eskişehir'de daha şeffaf finansman süreçleriyle bu zorlukların aşılmasında rehber olabilir.

5.3. Atık Yönetimi ve Geri Dönüşüm

Atık yönetimi ve geri dönüşüm de çevresel sürdürülebilirlik alanındaki başarılı uygulamalardan biridir. Zero Waste (Sıfır Atık) hareketi, atık üretiminin minimize edilmesi ve geri dönüşüm oranlarının artırılması amacıyla yerel yönetimlerin yürüttüğü bir dizi politikayı ifade eder. Sıfır atık politikaları, atık üretimini en aza indirerek çevresel sürdürülebilirliği destekler. San Francisco'nun Sıfır Atık Hedefi (ABD), zorunlu atık ayrıştırma ve halk eğitimiyle atık miktarını %80 azaltmış, 2030'a kadar %100 geri dönüşüm hedeflemektedir (Zero Waste Alliance, 2021). Türkiye'de Çankaya Belediyesi'nin "Sıfır Atık" projesi, geri dönüşüm oranını %20 artırmış, organik atıklardan kompost üretimiyle çevre dostu tarımı desteklemiştir (Çankaya Belediyesi, 2023). Ancak, halkın düşük çevre bilinci ve atık ayrıştırma altyapısının yetersizliği, San Francisco'ya kıyasla projenin etkinliğini sınırlamaktadır. Halk eğitimi kampanyalarının güçlendirilmesi, Sosyal Kapital Teorisi'nin toplumsal farkındalığın proje başarısındaki rolünü doğrular (Putnam, 2000).

5.4. Su Yönetimi

Su yönetimi, çevresel sürdürülebilirliğin önemli bir parçasıdır. Su yönetimi, iklim değişikliğine karşı kentlerin dayanıklılığını artırır. Yerel yönetimler, içme suyu temini, atık su arıtımı ve su kaynaklarının verimli kullanımı konusunda çeşitli projeler yürütmektedir. Singapore, suyu yönetme konusunda dünya çapında başarılı bir örnek sunmaktadır. Singapur'un NEWater projesi, suyun %40'ını geri dönüştürerek su kaynaklarını artırmış, yağmur suyu hasadıyla tüketimi optimize etmiştir (Tan, 2017). Türkiye'de Antalya'nın "Sürdürülebilir Su Yönetimi" projesi, atık suyun %90'ını arıtarak tarımda yeniden kullanmış, su tüketimini %15 azaltmıştır (Antalya Büyükşehir Belediyesi, 2023). Ancak, yüksek teknoloji maliyetleri ve finansman bağımlılığı, projenin ölçeklenmesini zorlaştırmaktadır. Singapur'un şeffaf ihale süreçleri, Antalya için İyi Yönetişim ilkelerine dayalı bir model sunabilir (Kooiman, 2003).

5.5. Toplum Tabanlı Çevre Politikaları

Toplum katılımı, sürdürülebilirlik politikalarının başarısını artırır. Kerala'nın Katılımcı Bütçeleme Modeli (Hindistan), halkın su yönetimi ve ağaçlandırma projelerine %30 katkı sağlamasını sağlamış, yüksek sosyal kapitalle projelerin sahiplenilmesini güçlendirmiştir (Blair, 2020). Türkiye'de Nilüfer Belediyesi'nin "Mahalle Komiteleri", ağaçlandırma projelerinde halk katılımını %25 artırmış, ancak düşük toplumsal güven nedeniyle katılım sınırlı kalmıştır (Nilüfer Belediyesi, 2023). Kerala'nın modeli, Nilüfer için dijital katılım platformları ve halk eğitimi yoluyla toplumsal güveni artırma konusunda ilham verebilir.

5.6. Akıllı Şehir Teknolojileri

Akıllı şehir teknolojileri, veri odaklı yönetimle kentlerin çevresel verimliliğini artırır. Amsterdam'ın Akıllı Şehir Projesi, akıllı enerji yönetimiyle karbon emisyonlarını %20 azaltmış, trafik sıkışıklığını %15 düşürmüştür (Smart Cities Council, 2020). Türkiye'de İstanbul'un "Akıllı Şehir İstanbul" projesi, dijital ödeme entegrasyonu ile enerji verimliliğini %10 iyileştirmiştir (İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 2023). Ancak, yüksek maliyetler ve altyapı entegrasyonu zorlukları, Amsterdam'a kıyasla projenin ölçeklenmesini sınırlamaktadır. Şeffaf veri yönetimi, İyi Yönetişim ilkeleriyle bu engelleri aşmada kritik bir rol oynayabilir (Kooiman, 2003).

6. Sürdürülebilirlik Politikalarında Karşılaşılan Zorluklar ve Çözüm Önerileri

Yerel yönetimler, politikaları uygularken birçok zorlukla karşılaşmaktadır. Bu zorluklar, yalnızca çevresel değil, aynı zamanda ekonomik ve sosyal boyutları da içermektedir. Bütçe sınırlamaları, yetersiz kamu desteği, siyasi engeller, toplumda çevre bilincinin eksikliği gibi faktörler, genellikle yerel yönetimlerin çevresel projelere yatırım yapma kapasitesini sınırlamakta ve projelerin sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir.

Yerel yönetimlerin sürdürülebilir kent yönetimi politikaları, finansman kısıtlamaları, düşük toplumsal katılım, altyapı yetersizlikleri ve bürokratik engeller gibi zorluklarla karşılaşmaktadır. Bu bölüm, makalenin vaka örneklerinden (Hamburg, Kopenhag, Kadıköy, Nilüfer) yola çıkarak bu zorlukları analiz eder ve İyi Yönetişim (Kooiman, 2003) ile Sosyal Kapital Teorisi (Putnam, 2000) ilkelerine dayalı spesifik çözüm önerileri sunar.

6.1. Finansman Kısıtlamaları

Yerel yönetimler, çoğunlukla ekonomik büyüme ve kentsel gelişim hedefleri doğrultusunda hareket ederken, buna yönelik politikalarını uzun vadeli bir perspektiften ele almakta zorlanmaktadır. Çevresel ekonomik değerlerin dışlanması ve çevreye duyarlı projelerin kısa vadeli ekonomik getiri sunmaması, bu politikaların uygulanmasını zorlaştırmaktadır. Örneğin, yeşil altyapı projelerinin başlatılması, başlangıçta yüksek maliyetler gerektirebilir, ancak uzun vadede şehirlerin ekosistem hizmetlerinden faydalanarak sürdürülebilir büyüme sağlar. Ancak, yerel yönetimler, genellikle bu uzun vadeli kazançları görmezden gelir ve kısa vadeli maliyetleri ön planda tutar (Gowdy & Olsen, 2013).

Zorluk: Yerel yönetimler, sürdürülebilirlik projelerini finanse etmek için genellikle sınırlı belediye bütçelerine bağımlıdır. Kadıköy'ün "Yeşil Kadıköy" projesi, yüksek arazi ve altyapı maliyetleri nedeniyle ölçeklenememiştir; Eskişehir'in karbon nötr planı, başlangıç yatırımlarının yetersizliğiyle kısıtlanmıştır (Kadıköy Belediyesi, 2021; Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, 2024). Hamburg'un Yeşil Şehir Planı bile Avrupa Birliği (AB) fonlarına bağımlıdır (Hamburg Municipality, 2022).

Çözüm Önerisi: Kadıköy ve Nilüfer gibi belediyeler, Hamburg'un yeşil tahvil modelini uyarlayarak düşük faizli borçlanma sağlayabilir. AB İklim Fonu ve Dünya Bankası'nın Yeşil Şehir Programı, Türkiye belediyeleri için erişilebilir kaynaklardır. Şeffaf finansman süreçleri, İyi Yönetişim ilkelerine uygun olarak güven oluşturabilir (Kooiman, 2003).

Diğer yandan yeşil finansman ve yeşil tahviller gibi çevre dostu yatırım araçları, çevresel projelere finansman sağlamak için etkili bir yöntem sunmaktadır. Yeşil tahviller, sürdürülebilir enerji projelerinden, iklim değişikliğiyle mücadeleye kadar geniş bir yelpazede çevre dostu projeleri finanse edebilir. Yerel yönetimler, bu tür finansal araçları kullanarak, altyapı projelerini fonlayabilir, kentsel yeşil alanları artırabilir ve iklim eylem planları için gerekli yatırımları yapabilir. Yeşil finansman araçları, aynı zamanda yatırımcılara, çevreye duyarlı projelere yatırım yapma fırsatı sunarak, çevresel etkilerin azaltılmasına katkı sağlamaktadır (OECD, 2020).

Yeşil tahvillerin yanı sıra çevre dostu yatırım fonları ve enerji verimliliği projeleri de yerel yönetimler için önemli bir finansman kaynağı oluşturabilir. Örneğin, Almanya’da yapılan yeşil tahvil uygulamaları, belediyelerin sürdürülebilir ulaşım projelerini ve yenilenebilir enerji yatırımlarını finanse etmek için önemli bir araç olmuştur. Bu tür projelere yapılan yatırımlar, çevresel etkiyi azaltmakla kalmaz, aynı zamanda ekonomik büyümeye de katkı sağlar (World Bank, 2020a). Yerel yönetimler, bu tür finansman araçlarını kullanarak, çevresel sürdürülebilirlik hedeflerine daha hızlı ulaşabilir ve halkın yaşam kalitesini artırabilir.

6.2. Düşük Toplumsal Katılım

Yerel yönetimlerin halkı sürdürülebilirlik konusunda bilinçlendirmek için çeşitli stratejiler geliştirmelidir (Ostrom, 2009). Toplum katılımının eksikliği, sürdürülebilir kent politikalarının etkinliğini sınırlayabilir. Eğitim ve farkındalık artırıcı girişimler, halkın kente ve çevreye yönelik sorumluluğunu pekiştirebilir ve yerel yönetimlerin politikalarını daha başarılı bir şekilde uygulamalarına yardımcı olabilir.

Zorluk: Düşük sosyal kapital ve çevre bilinci, halkın çevre politikalarına katılımını sınırlar. Nilüfer’in “Mahalle Komiteleri” projesi, düşük toplumsal güven nedeniyle yalnızca %25 katılım oranına ulaşmış; Kadıköy’ün “Yeşil Kadıköy” projesinde halkın proje sahiplenmesi sınırlı kalmıştır (Nilüfer Belediyesi, 2023; Kadıköy Belediyesi, 2021). Buna karşılık, Kerala’nın katılımcı bütçeleme modeli, yüksek sosyal kapitalle %30 halk katkısı sağlamıştır (Blair, 2020).

Çözüm Önerisi: Kopenhag’ın halk katılım platformları, Nilüfer ve Kadıköy için model oluşturabilir. Çevrimiçi oylama ve geri bildirim sistemleri, katılım oranlarını artırabilir. Çankaya’nın sıfır atık projesindeki halk eğitimi modeli, yerel medya ve okullarla entegre edilerek geri dönüşüm oranlarını %30’a çıkarabilir. Sosyal Kapital Teorisi, bu tür kampanyaların toplumsal güveni güçlendirdiğini vurgular (Putnam, 2000).

Bunun yanında katılımcı yönetim, halkın karar alma süreçlerine dahil edilmesini sağlayarak, çevre politikalarının daha kabul edilebilir ve etkili olmasına katkı sunar. Yerel yönetimler, bu yöntemleri kullanarak, sürdürülebilir kent yönetimini teşvik edebilir ve kentlerin geleceğine katkı sağlayabilir. Bu çözümler, sadece kent ve çevre sorunlarının çözülmesine yardımcı olmakla kalmaz aynı zamanda ekonomik büyüme ve toplumsal refah açısından da önemli fırsatlar yaratmaktadır.

6.3. Altyapı Yetersizlikleri

Zorluk: Geri dönüşüm tesisleri, yenilenebilir enerji sistemleri ve akıllı şehir teknolojileri gibi altyapı eksiklikleri, projelerin etkinliğini sınırlar. İstanbul’un “Akıllı Şehir İstanbul” projesi, mevcut altyapının entegrasyon zorlukları nedeniyle enerji verimliliğini yalnızca %10 iyileştirebilmiştir (İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 2023). Antalya’nın su yönetimi projesi, yüksek teknoloji maliyetleriyle kısıtlanmıştır (Antalya Büyükşehir Belediyesi, 2023).

Çözüm Önerisi: Singapur’un NEWater projesindeki modüler arıtma sistemleri, Antalya için maliyet etkin bir model sunar. Küçük ölçekli pilot projeler, altyapı yatırımlarını ölçeklendirmede riskleri azaltabilir. Amsterdam’ın akıllı şehir teknolojilerindeki uzmanlık paylaşımı, İstanbul için Avrupa Birliği’nin Teknik Yardım ve Bilgi Değişimi (TAIEX) programı aracılığıyla uyarlanabilir.

6.4. Bürokratik Engeller, Merkez-Yerel ve Kamu-Özel İşbirliği

Kamusal-özel sektör işbirlikleri, yerel yönetimlerin ve özel sektörün ortaklaşa projeler gerçekleştirmesine olanak tanır. Bu işbirlikleri, projelere daha fazla yatırım yapılmasını sağlayabilir ve risklerin paylaşılmasını kolaylaştırabilir. Özel sektörün finansal kapasitesi ve yerel yönetimlerin yerel bilgi ve politika yapma yetenekleri bir araya geldiğinde, sürdürülebilirlik alanındaki projeler daha etkin bir şekilde hayata geçirilebilir. Örneğin, şehirlerde atık yönetimi ve su arıtma tesislerinin inşası gibi projeler, kamu ve özel sektör işbirlikleriyle finanse edilebilir. Bu tür projeler, özel

sektörün inovasyon ve verimlilik avantajlarından yararlanırken, kamusal yönetim, projenin yerel ihtiyaçlara uygun olmasını ve halkın çıkarlarını gözetmesini sağlayabilir. İstanbul'daki büyük ölçekli atık yönetimi projeleri, kamusal-özel sektör işbirliği ile başarılı bir şekilde yürütülmüş ve çevresel etkiler azaltılmıştır. Benzer şekilde, New York'ta yürütülen "Green Roofs" projeleri de kamusal ve özel sektör işbirliğiyle finansmanı sağlanan çevre dostu uygulamalardır. Bu tür projeler, şehirlerin ekolojik ayak izlerini azaltırken, aynı zamanda ekonomik kalkınma ve istihdam yaratma gibi fırsatlar sunmaktadır (European Commission, 2019).

Zorluk: Merkezi yönetimle yerel yönetimler arasındaki koordinasyon eksikliği ve karmaşık ihale süreçleri, proje uygulamalarını geciktirir. Eskişehir'in karbon nötr planı, merkezi fonların serbest bırakılmasındaki gecikmeler nedeniyle yavaş ilerlemiştir (Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, 2024). Kopenhag'ın şeffaf yönetim modeli ise bu tür engelleri aşmıştır (Copenhagen Municipality, 2023).

Çözüm Önerisi: Türkiye'de, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile belediyeler arasında bir "Yeşil Şehir Koordinasyon Kurulu" kurulabilir. Kopenhag'ın merkezi-yerel işbirliği modeli, bu kurul için bir çerçeve sunar. Hamburg'un AB fonları için kullandığı dijital ihale platformları, Kadıköy ve Çankaya için uyarlanarak bürokratik süreçleri hızlandırabilir (Hamburg Municipality, 2022).

7. Bulgular

7.1. Yerel Yönetimlerin Sürdürülebilir Kent Yönetimindeki Rolü

Yerel yönetimler, sürdürülebilir kent yönetimi hedeflerine ulaşmada önemli role sahiptir. Küreselleşme, kentleşme ve iklim değişikliği gibi küresel sorunlara karşı yerel düzeyde geliştirilen politikalar, çevresel sürdürülebilirlik, ekonomik kalkınma ve toplumsal eşitlik hedeflerini desteklemektedir.

Hamburg, Kopenhag ve Kerala gibi küresel örnekler ile Türkiye'den Kadıköy, Eskişehir, Kadıköy ve Nilüfer gibi yerel örnekler, yerel yönetimlerin yenilikçi ve etkili politikalarla sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlayabileceğini göstermektedir.

Yerel yönetimler, merkezi hükümet politikaları ile uyumlu hareket ederek ve yerel koşullara özgü çözümler üreterek, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine (ör. Birleşmiş Milletler 2030 Gündemi) ulaşmada önemli bir rol oynamaktadır.

7.2. Vaka Analizlerinin Karşılaştırması

Vaka analizleri (Tablo 2), yerel yönetimlerin sürdürülebilirlik politikalarının başarı faktörlerini ve zorluklarını karşılaştırmalı olarak değerlendirir. Tablo 2'de özetlenen ve 5. bölümde kaynaklandırılan verilere dayalı olarak, sürdürülebilir kent yönetimi uygulamalarını ülkeler bazında karşılaştırmaktadır (Bkz. Bölüm 5.1-5.6). Aşağıdaki analizler, İyi Yönetişim (Kooiman, 2003) ve Sosyal Kapital Teorisi (Putnam, 2000) çerçevesinde, Türkiye'nin küresel örneklerden öğrenme potansiyelini değerlendirir.

7.2.1. Finansman Modellerinin Ölçeklenebilirlik Üzerindeki Etkisi: Almanya, Singapur ve Türkiye

Hamburg ve Singapur, sırasıyla Avrupa Birliği hibe programları ve devlet fonlarıyla finanse edilen projelerinde %40'a varan başarı oranları (yeşil alan artışı, su geri dönüşümü) elde ederken, Türkiye'nin uluslararası fonlara (Avrupa Birliği, Dünya Bankası) bağımlılığı, Kadıköy ve Antalya'da %15'lik başarılarla sınırlı kalıyor. Hamburg'un yeşil tahvil gibi yenilikçi finansman araçları, projelerin yerel özerkliğini artırırken, Singapur'un merkezi fonlama modeli hızlı ölçeklenmeyi sağlamaktadır. Türkiye'de ise belediye bütçelerinin zayıflığı, projelerin sürekliliğini riske atmaktadır. Türkiye, Hamburg'un karma finansman stratejisini benimseyerek, özellikle Kadıköy gibi sınırlı kaynaklara sahip belediyelerde ölçeklenebilirliği artırabilir.

7.2.2. Toplumsal Güvenin Katılım Dinamiklerine Etkisi: Hindistan (Kerala) ve Türkiye (Nilüfer)

Kerala'nın %30 halk katılımı, yüksek toplumsal güvenle desteklenerek projelerin yerel sahiplenmesini güçlendirmekte; bu, Sosyal Kapital Teorisi'nin katılımın sürdürülebilirlikteki rolünü doğrulamaktadır. Buna karşılık, Nilüfer'in %25 katılım oranı, düşük toplumsal güven nedeniyle potansiyelinin altında kalmaktadır. Kerala'nın başarısı, dijital platformlar ve topluluk temelli karar alma süreçlerinden kaynaklanırken, Nilüfer'de güven eksikliği, halkın projelere yabancılaşmasına yol açmaktadır. Türkiye, Kerala'nın dijital katılım araçlarını uyarlayarak, Nilüfer gibi belediyelerde toplumsal güveni yeniden inşa edebilir ve katılım oranlarını artırabilir.

7.2.3. Yönetişim Yapılarının Teknolojik Yeniliklere Etkisi: Danimarka (Kopenhag) ve Türkiye (İstanbul)

Kopenhag, merkezi-yerel koordinasyonla desteklenen karbon nötr stratejisinde %40 emisyon azaltımı sağlarken, Türkiye'nin İstanbul'u, koordinasyon eksiklikleri nedeniyle akıllı şehir projelerinde yalnızca %10 enerji verimliliği iyileştirmesi elde etti. Kopenhag'ın İyi Yönetişim temelli yaklaşımı, teknolojik yeniliklerin hızlı entegrasyonunu mümkün kılarken, İstanbul'da şeffaflık ve veri yönetimi eksiklikleri, projelerin etkinliğini sınırlamaktadır. İstanbul, Kopenhag'ın paydaşlar arası koordinasyon modelini benimseyerek, akıllı şehir teknolojilerinin uygulanabilirliğini ve etkisini artırabilir.

7.2.4. Kriz Yönetiminde Halk Katılımı Stratejileri: Güney Afrika (Cape Town) ve Türkiye (Antalya)

Cape Town kenti, su krizine karşı halk odaklı kampanyalarla %50 su tüketimi azaltımı sağlamış, ancak düşük toplumsal güven, kampanyaların tam etkinliğini sınırlandırmıştır. Antalya ise, su yönetiminde %15 tüketim azaltımıyla daha sınırlı bir başarı elde etmiş; düşük çevre bilinci ve finansman bağımlılığı buna yönelik temel engellerden biri olmuştur. Cape Town'un kriz iletişim stratejileri, halkı mobilize etmede kısmen başarılı olurken, Antalya'da bu tür bir yaklaşım eksikliği görülür. Antalya, Cape Town'un halkı bilinçlendirme kampanyalarını uyarlayarak, özellikle düşük toplumsal güven ortamında su yönetimi projelerini güçlendirebilir.

7.2.5. Atık Yönetimi ve Geri Dönüşüm: ABD (San Francisco) ve Türkiye (Çankaya)

San Francisco'nun %80 atık azaltımı, yüksek sosyal kapital ve zorunlu ayrıştırma ile sağlanırken, Çankaya'nın %20 geri dönüşüm artışı düşük çevre bilinciyle sınırlı kalmıştır. Çankaya, San Francisco'nun halk eğitimi modelini uyarlayabilir.

7.2.6. Modüler Altyapı ve Akıllı Teknolojiler: Singapur, Hollanda (Amsterdam) ve Türkiye (Antalya-İstanbul)

Singapur'un %40 su geri dönüşümü modüler altyapıyla desteklenirken, Antalya'nın %15 su tüketimi azaltımı yüksek teknoloji maliyetleriyle kısıtlanmıştır. Singapur'un modüler yaklaşımı, Antalya için maliyet etkin bir model sunabilir.

Amsterdam'ın %20 emisyon azaltımı şeffaf veri yönetimiyle desteklenirken, İstanbul'un %10 enerji verimliliği iyileşmesi altyapı entegrasyonu zorluklarıyla kısıtlanmıştır. Amsterdam'ın uzmanlık paylaşımı, İstanbul için uyarlanabilir.

Tablo 1, yukarıda analiz edilen verileri ülkeler bazında özetler ve karşılaştırmalı sonuçları gösterir.

Tablo 1: Vaka Analizlerine Ait Karşılaştırmaların Sonuçları ve Teorik Bağlantıları

Bölge/Belediye	Proje Adı/ Uygulama Türü	Başarı	Zorluklar	Finansman Kaynakları	Teorik Bağlantı
Hamburg/ Almanya	Yeşil Altyapı	%40 yeşil alan artışı	Finansman bağımlılığı	Avrupa Birliği hibe programları	İyi Yönetişim: Şeffaf ihale süreçleri
Amsterda/ Hollanda	Akıllı Şehir	%20 karbon emisyonu azalması, %15 trafik sıkışıklığı düşüşü	Yüksek başlangıç maliyetleri	Avrupa Birliği fonları, kamu-özel sektör işbirlikleri	İyi Yönetişim: Şeffaf veri yönetimi, uzmanlık paylaşımı
Kopenhag/ Danimarka	İklim Eylem Planı	%40 emisyon azalması	Yüksek teknoloji maliyetleri	Devlet fonları, Avrupa Birliği fonları	İyi Yönetişim: Merkezi-yerel koordinasyon
Kerala/ Hindistan	Katılımcı Bütçeleme Modeli	%30 halk katkısı	Koordinasyon zorlukları	Yerel bütçeler, uluslararası bağışlar	Sosyal Kapital: Yüksek toplumsal güven, katılımı güçlendirir
Singapur	Su Yönetimi (NEWater)	%40 su geri dönüşümü, optimize edilmiş tüketim	Yüksek teknoloji maliyetleri	Devlet fonları	İyi Yönetişim (şeffaflık)
San Francisco/ ABD	Sıfır Atık	%80 atık azalması	Halk katılımının sürekliliği, altyapı maliyetleri	Kamu-özel sektör işbirlikleri, devlet sübvansiyonları	Sosyal Kapital (düşük güven)
Cape Town/ Güney Afrika	Su Krizi Yönetimi	%50 su tüketimi azalması, %30 su geri kazanımı	Halkın kampanyalara uyum zorluğu, finansman eksikliği	Dünya Bankası, yerel bütçeler	Sosyal Kapital: Düşük güven, kampanya etkinliğini sınırlar
Oslo/ Norveç	Enerji Verimliliği	%20 karbon emisyonu düşüşü	Yüksek başlangıç maliyetleri, teknik uzman eksikliği	Devlet fonları, Avrupa Birliği fonları	İyi Yönetişim: Şeffaf finansman süreçleri
İzmir/ Türkiye	Yeşil Şehir Vizyonu	%10 karbon emisyonu azalması	Finansman kısıtlamaları	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, belediye bütçesi	İyi Yönetişim: Şeffaf proje yönetimi
Kadıköy/ Türkiye	Yeşil Altyapı	%15 yeşil alan artışı	Sınırlı bütçe, düşük katılım	Avrupa Birliği hibe programları, belediye bütçesi	Sosyal Kapital: Düşük toplumsal güven, katılımı sınırlar
Eskişehir/ Türkiye	İklim Eylem Planı	%5 güneş enerjisi katkısı	Bürokratik engeller	Kamu-özel sektör işbirlikleri, belediye bütçesi	İyi Yönetişim: Koordinasyon eksikliği
Çankaya/ Türkiye	Sıfır Atık	%20 geri dönüşüm artışı	Düşük çevre bilinci, altyapı yetersizlikleri	Belediye bütçesi, devlet sübvansiyonları	Sosyal Kapital: Düşük toplumsal farkındalık
İstanbul/ Türkiye	Akıllı Şehir	%10 enerji verimliliği iyileşmesi	Yüksek maliyetler	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, belediye bütçesi	İyi Yönetişim: Şeffaf veri yönetimi eksikliği
Nilüfer/ Türkiye	Mahalle Komiteleri	%25 katılım artışı	Düşük toplumsal güven	Belediye bütçesi, yerel bağışlar	Sosyal Kapital: Düşük toplumsal güven, katılımı sınırlar
Antalya/ Türkiye	Su Yönetimi	%15 su tüketimi azalması, %90 atık su geri kullanımı	Yüksek teknoloji maliyetleri, finansman bağımlılığı	Dünya Bankası, belediye bütçesi	İyi Yönetişim: Şeffaf finansman süreçleri

Kaynak: Tablodaki veriler, belediye raporları, uluslararası kuruluş belgeleri ve akademik literatürden derlenmiştir. Hamburg için (Hamburg Municipality, 2022), Amsterdam için (Smart Cities Council, 2020), Kopenhag için (Copenhagen Municipality, 2023), Kerala için (Blair, 2020), Singapur için (Tan, 2017), San Francisco için (Zero Waste Alliance, 2021), Cape Town için (World Bank, 2020b), Oslo için (Klimaoslo, 2023), İzmir için (İzmir Büyükşehir Belediyesi, 2023), Kadıköy için (Kadıköy Belediyesi, 2021), Eskişehir için (Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, 2024), Çankaya için (Çankaya Belediyesi, 2023), İstanbul için (İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 2023), Nilüfer için (Nilüfer Belediyesi, 2023), Antalya için (Antalya Büyükşehir Belediyesi, 2023) kullanılmıştır. Teorik bağlantılar, İyi Yönetişim için (Kooiman, 2003) ve Sosyal Kapital için (Putnam, 2000) temel alınarak değerlendirilmiştir.

Tablodaki verilerle ilgili değerlendirme yapıldığında;

Projeler; İyi Yönetişim (şeffaflık, katılımcılık) ve Sosyal Kapital Teorisi (toplumsal güven, halk katılımı) ilkeleriyle desteklenmektedir (Kooiman, 2003; Putnam, 2000). Örneğin, Kerala'nın yüksek sosyal kapitali halk katılımını güçlendirirken, Nilüfer'de düşük toplumsal güven katılım oranını sınırlamıştır.

Finansman kısıtlamaları, halkın çevre bilincinin yetersizliği, teknik altyapı eksiklikleri ve kentsel alan sınırlılıkları hem küresel hem de Türkiye'deki uygulamalarda ortak engeller olarak tablo verilerinde öne çıkmaktadır. Örneğin Hamburg'un AB fonları, Kadıköy'ün belediye bütçesine kıyasla daha hızlı ölçeklenme sağlamaktadır.

Örneklerdeki finansman çeşitliliği; küresel ölçekte AB fonları, Dünya Bankası ve devlet destekli fonlar ön plandayken, Türkiye'de belediye bütçeleri, kamu-özel sektör ortaklıkları ve uluslararası kaynaklar (Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, Avrupa Birliği hibe programları) ana finansman kaynaklarıdır.

Tablo 1, yerel yönetimlerin başarılarını İyi Yönetişim (şeffaflık, koordinasyon) ve Sosyal Kapital (toplumsal güven) ile ilişkilendirmektedir. Almanya, Danimarka ve Singapur, İyi Yönetişim ilkeleriyle yüksek başarı oranları (%30-40) elde ederken, Hindistan (Kerala) yüksek toplumsal güvenle halk katılımında (%30) öne çıkar. Türkiye, düşük toplumsal güven ve finansman kısıtlamaları nedeniyle %5-25 başarı oranlarıyla sınırlıdır. Özellikle Nilüfer'de düşük toplumsal güven, %25 halk katılımını sınırlandırırken, Kerala'nın modeli uyarlanabilir bir çözüm sunar (detaylar için bkz. Bölüm 5).

Hamburg ve Kopenhag, şeffaf süreçler ve güçlü koordinasyonla öne çıkarken, Türkiye'deki örnekler (Kadıköy, Nilüfer) düşük toplumsal güven ve finansman kısıtlamalarıyla sınırlanmıştır. Kamu-özel sektör işbirlikleri (örneğin, İstanbul'un atık yönetimi) ve uluslararası fonlar (Hamburg'un Avrupa Birliği fonları), projelerin uygulanabilirliğini artırmaktadır. Ancak, altyapı yetersizlikleri ve bürokratik engeller, özellikle Türkiye'de, ölçeklenmeyi zorlaştırmaktadır.

İyi Yönetişim ve Sosyal Kapital Teorisi sadece vaka başarılarıyla değil bu teorilerin yerel yönetimlerin genel stratejilerine nasıl rehberlik edebileceğini de göstermiştir. Örneğin, İyi Yönetişim, şeffaf süreçlerle finansman sorunlarını çözerken, Sosyal Kapital, halk katılımını artırarak proje sürdürülebilirliğini güçlendirir.

7.3. Teorik Çerçevenin Uygulanabilirliği

İyi Yönetişim, şeffaf ve katılımcı süreçlerle proje başarısını artırırken, Sosyal Kapital Teorisi, toplumsal güvenin halk katılımındaki kritik rolünü vurgular. Örneğin, Hamburg'un şeffaf ihale süreçleri ve Kopenhag'ın merkezi-yerel koordinasyonu, İyi Yönetişim ilkelerinin proje etkinliğini nasıl güçlendirdiğini gösterir. Nitekim Kopenhag'ın merkezi-yerel koordinasyonu, İyi Yönetişim'in şeffaflık ilkesini somutlaşmaktadır (Kooiman, 2003). Buna karşılık, Kerala'nın yüksek sosyal kapitali, halk katılımını %30 artırmış, ancak Nilüfer'in düşük toplumsal güveni katılımı %25'le sınırlamıştır (Putnam, 2000). Hibrit stratejiler (ör. Hamburg'un yeşil tahvil modeli ile Kerala'nın katılımcı bütçeleme modelinin birleşimi), yerel yönetimlerin İyi Yönetişim ve Sosyal Kapital Teorisi'ni birleştirerek yerel koşullara uyarlanmış çözümler geliştirmesini sağlar. Bu, özellikle Türkiye'deki belediyeler için, finansman ve toplumsal katılım sorunlarını aşmada kritik bir yol sunar.

8. Sonuç

Bu makale, sürdürülebilir kent yönetimi bağlamında yerel yönetimlerin rolünü derinlemesine incelemiştir. Yerel yönetimler, çevresel, ekonomik ve toplumsal sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmak için temel aktörlerden biridir. Çalışmada, Hamburg'un yeşil altyapı projelerinden Kopenhag'ın iklim eylem planlarına, San Francisco'nun sıfır atık hedeflerinden Kerala'nın katılımcı

bütçeleme modeline kadar pek çok başarılı örnek incelenmiştir. Bu örnekler, yerel yönetimlerin yalnızca çevresel sorunlara çözüm üretmekle kalmadığını, aynı zamanda ekonomik büyüme, sosyal eşitlik ve toplumsal katılımı da desteklediklerini göstermektedir.

Yerel yönetimler, sürdürülebilir kent yönetiminde çevresel, ekonomik ve toplumsal hedeflere ulaşmak için temel aktörler olarak öne çıkarken, çevresel sorunlara çözüm üretmenin ötesinde ekonomik büyümeyi destekleme, sosyal eşitliği sağlama ve toplumsal katılımı artırma gibi çok yönlü katkılar sunar; nitekim Hamburg'un yeşil altyapı projeleri, Kopenhag'ın iklim eylem planları, San Francisco'nun sıfır atık hedefleri ve Kerala'nın katılımcı bütçeleme modeli gibi farklı coğrafyalardaki başarılı örnekler, yerel yönetimlerin bölgesel ihtiyaçlara uygun yenilikçi ve etkili stratejiler geliştirebildiğini gösterir ve çevresel sürdürülebilirliğin ekonomik ile toplumsal boyutlarla bütüncül bir şekilde ele alınması gerektiğini vurgular.

Ancak, yerel yönetimlerin sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmasında karşılaştıkları bazı zorluklar da bulunmaktadır. Özellikle finansman eksiklikleri, bürokratik engeller ve toplumsal katılımın yetersizliği gibi sorunlar, sürdürülebilir projelerin başarıyla uygulanmasını engellemektedir. Bu bağlamda, yerel yönetimlerin daha etkili olabilmesi için kapsamlı ve çok yönlü bir strateji izlemeleri gerekmektedir. Bu strateji, mevcut durumu doğru bir şekilde değerlendirip, geleceğe yönelik somut adımlar atmayı hedeflemelidir. Bu adımlar için birkaç öneri aşağıda sunulmuştur.

- **Yenilikçi Çözümler Geliştirilmesi:** Sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşabilmek için yerel yönetimlerin yenilikçi çözümler geliştirmesi önemlidir. Akıllı şehir projeleri, enerji verimliliği ve yeşil altyapı projeleri gibi teknolojik çözümler, sürdürülebilir kent yönetiminin temel bileşenleri olmalıdır. Örneğin, yeşil altyapı projeleri (Hamburg örneği gibi), kentlerin çevresel etkilerini azaltırken yaşam kalitesini artırmak için büyük bir fırsat sunmaktadır.

- **İşbirliği Artırılmalı:** Yerel yönetimlerin sürdürülebilirlik projelerini başarılı bir şekilde uygulayabilmesi için, merkezi yönetimler ve özel sektörle işbirliğini artırmaları gerekmektedir. Sadece yerel yönetimlerin değil, toplumların da bu projelere dahil edilmesi, yerel yönetimlerin çevresel sürdürülebilirliği sağlama yolunda en büyük destekçileridir. Bu noktada topluluk tabanlı çevre politikaları (Kerala'daki katılımcı bütçeleme örneği) önemli bir yer tutmaktadır.

- **Finansal Destek Sağlanmalı:** Yerel yönetimlerin sürdürülebilir projeleri hayata geçirebilmeleri için finansal kaynaklara ihtiyaç duydukları bir gerçektir. Yerel yönetimler, sürdürülebilir projelere finansman sağlamak için kamu-özel sektör işbirliklerine başvurmalıdır. Ayrıca, yerel yönetimlerin bu projelere yönelik finansal destek bulabilmeleri için ulusal ve uluslararası fonlardan daha fazla yararlanması gerekmektedir. Örneğin, iklim eylem planları (Kopenhag örneği) bu tür işbirliklerinin ve fonlamaların örnekleri olarak gösterilebilir.

- **Vatandaş Katılımı Teşvik Edilmeli:** Sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmada halkın katılımı önem arz etmektedir. Yerel yönetimler, çevre politikalarına katılımı teşvik edebilecek yapılar oluşturmalıdır. Bu bağlamda topluluk tabanlı çevre politikaları (Kerala örneği), vatandaşların çevresel sorunları çözme sürecine dahil edilmesi için etkili bir model sunmaktadır. Bu süreç, yerel halkın projelere olan bağlılığını ve desteğini artıracaktır.

- **Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik:** Yerel yönetimlerin sürdürülebilirlik projelerinde başarılı olabilmesi için şeffaflık ve hesap verebilirlik şarttır. Kamu yönetiminin her düzeyinde bu ilkeler temel olmalıdır. Şeffaf yönetim, halkın projelere güvenini artırır ve yerel yönetimlerin çevresel sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmasını kolaylaştırır. Bunun yanında, proje uygulamalarında şeffaflık, toplumsal katılımı da teşvik eder.

- **Uluslararası Standartlara Uyum:** Yerel yönetimler, küresel çevre hedefleri doğrultusunda uluslararası çevre standartlarına uyum sağlamalıdır. Bu uyum, yerel sürdürülebilirlik projelerinin küresel hedeflerle paralel ilerlemesini sağlar. Bu, yerel projelerin sadece çevresel fayda sağlamakla

kalmayıp, küresel sürdürülebilirlik hedeflerine de katkı sunmasına olanak tanır. İklim eylem planları ve yeşil altyapı projeleri, bu tür standartlarla uyum içinde daha etkin şekilde uygulanabilir.

Dolayısıyla Sürdürülebilir kent yönetimi, çevresel, ekonomik ve toplumsal hedeflere ulaşabilmek için yerel yönetimlerin etkin bir şekilde rol alması gereken bir süreçtir. Bu süreçte yerel yönetimlerin karşılaştığı zorluklar, işbirliği, finansal destek, şeffaflık, toplumsal katılım gibi unsurların doğru bir şekilde yönetilmesiyle aşılabılır. Geleceğe yönelik öneriler, sürdürülebilir kent projelerinin daha etkin bir şekilde hayata geçirilmesi için gerekli adımları içermektedir. Yerel yönetimlerin bu önerileri dikkate alarak sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşabilmeleri, sadece çevresel faydalar sağlamayı değil, aynı zamanda toplumsal eşitliği ve ekonomik büyümeyi de teşvik edecektir.

Geleceğe yönelik sürdürülebilir kent yönetimi, çok yönlü bir yaklaşımı gerektirir. Yerel yönetimler, akıllı şehir teknolojilerinden yeşil altyapı projelerine, yenilenebilir enerji yatırımlarından döngüsel ekonomi modellerine kadar pek çok alanda yenilikçi adımlar atmalıdır. Bu politikaların etkin bir şekilde uygulanabilmesi için güçlü bir yerel yönetim kapasitesi, toplum katılımı ve uluslararası işbirlikleri gereklidir. Gelecek nesiller için daha yeşil, daha yaşanabilir ve daha sürdürülebilir şehirler inşa etmek, bugün atılacak adımlarla mümkün olacaktır.

Destek ve Teşekkür Beyanı: Bu araştırmanın hazırlanmasında herhangi bir dış destek alınmamıştır.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı: Bu çalışma tek yazarlı olup yazarın katkı oranı %100'dür.

Çatışma Beyanı: Çalışmada herhangi bir kişi ve kurumla çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı: Bu araştırmanın her aşamasında "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi"nde belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler" başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbirisi gerçekleştirilmemiştir. Bu çalışmanın yazım sürecinde etik kurallarına uygun alıntı yapılmış ve kaynakça oluşturulmuştur. Çalışma intihal denetimine tabi tutulmuştur.

Etik Kurul İzni: Araştırmada Etik Kurul İzni'ne gerek yoktur.

Kaynakça

- Angelidou, M. (2014). *Smart City Policies: A Spatial Approach*. *Cities*, 41(1), 3-11. <https://doi.org/10.1016/j.cities.2014.06.007>
- Ankara Büyükşehir Belediyesi. (2022). *Kadın Girişimcilik Kooperatifleri Projesi Raporu*. Ankara.
- Antalya Büyükşehir Belediyesi. (2023). *Sürdürülebilir Su Yönetimi Raporu*. Antalya.
- Beatley, T. (2011). *Biophilic Cities: Integrating Nature into Urban Design And Planning*. Island Press.
- Blair, H. (2020). Accountability Through Participatory Budgeting In India: Only In Kerala? In E. Berman (Ed.), *Governance For Urban Services: Access, Participation, Accountability, And Transparency* (Pp. 57-76). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-030-43850-0_3
- Blomquist, W., & Schlager, E. (2005). Political Science And Environmental Sustainability: Lessons From The Field. *Public Administration Review*, 65(5), 745-756. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6210.2005.00495.x>
- Bulkeley, H., & Betsill, M. (2003). *Cities And Climate Change: Urban Sustainability And Global Environmental Governance*. London: Routledge.
- Chourabi, H., Nam, T., Walker, S., Gil-Garcia, J. R., Mellouli, S., Nahon, K., Pardo, T. A., & Scholl, H. J. (2012). Understanding Smart Cities: An Integrative Framework. In *Proceedings Of The 45th Hawaii International Conference On System Sciences* (Pp. 2289-2297). IEEE. <https://doi.org/10.1109/HICSS.2012.615>

- Circle Economy. (2022). *Amsterdam Circular: A Vision For A Circular City*. Amsterdam: Circle Economy. <https://www.circle-economy.com/resources/amsterdam-circular-a-vision-for-a-circular-city>
- Copenhagen Municipality (2023). *Carbon Neutral Strategy 2025*. <https://www.kk.dk/en/copenhagen-carbon-neutral-2025>
- Çankaya Belediyesi. (2023). *Sıfır Atık Projesi İlerleme Raporu*. Ankara.
- Deltares. (2019). *Rotterdam's Climate Resilience Strategy*. Rotterdam: Deltares. <https://www.deltares.nl/en/projects/rotterdam-climate-resilience-strategy/>
- Eskişehir Büyükşehir Belediyesi. (2024). *Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı*.
- European Commission. (2019). *Public-Private Partnerships For Sustainable Urban Infrastructure*. Brussels: European Commission. <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>
- Friedrich, C. J. (1990). *Public Administration And Public Policy*. Free Press.
- Gowdy, J., & Olsen, M. (2013). *The Economics Of Environmental Sustainability: Challenges And Solutions*. Oxford University Press.
- Hamburg Municipality. (2022). *Hamburg Green City Plan Report*. Hamburg.
- Harrison, C., Eckman, B., Hamilton, R., Hartswick, P., Kalagnanam, J., Paraszczak, J., & Williams, P. (2010). Foundations For Smarter Cities. *IBM Journal Of Research And Development*, 54(4), 1-16. <https://doi.org/10.1147/JRD.2010.2048257>
- Heclo, H. (1978). *Political Development*. Princeton University Press.
- Hood, C. (1991). A Public Management For All Seasons?. *Public Administration*, 69(1), 3-19. <https://doi.org/10.1111/J.1467-9299.1991.tb00779.x>
- Hooghe, L., & Marks, G. (2001). Multi-Level Governance And The State. *International Review Of Administrative Sciences*, 67(2), 231-251. <https://doi.org/10.1177/0020852301672004>
- İstanbul Büyükşehir Belediyesi. (2023). *Akıllı Şehir İstanbul Strateji Raporu*. İstanbul.
- İzmir Büyükşehir Belediyesi. (2023). *Yeşil Şehir Eylem Planı 2023-2030*. İzmir.
- Kadıköy Belediyesi. (2021). *Yeşil Kadıköy Projesi Raporu*. Kadıköy Belediyesi Yayınları.
- Klimaoslo. (2023). *Oslo's Climate Budget 2023*, Rapport. <https://www.klimaoslo.no/rapport/oslos-climate-budget-2023/>
- Kooiman, J. (2003). *Governing As Governance*. London: SAGE Publications.
- Korea's Smart City. (2023). *Seoul's Smart City Initiatives Report*. Seoul. <https://smartcity.go.kr/wp-content/uploads/2022/09/2023-smart-city-brochure.pdf> (5.05.2025).
- Nilüfer Belediyesi. (2023). *Mahalle Komiteleri Katılım Raporu*. Bursa.
- OECD. (2020). *Green Finance And Investment: Advancing The Green Bond Market*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/20725344>
- Osborne, D., & Gaebler, T. (1992). *Reinventing Government: How The Entrepreneurial Spirit Is Transforming The Public Sector*. Addison-Wesley.
- Ostrom, E. (2009). A Polycentric Approach For Coping With Climate Change. *Workshop In Political Theory And Policy Analysis*, Indiana University. <https://doi.org/10.2139/ssrn.1400208>

- Putnam, R. D. (2000). *Bowling Alone: The Collapse And Revival Of American Community*. New York: Simon & Schuster.
- Rode, P., Floater, G., Thomopoulos, N., Docherty, J., Schwinger, P., Mahendra, A., & Fang, W. (2014). *Urban Sustainability And The Green Economy*. Cambridge University Press.
- Rosenbloom, D. H. (2005). *Public Administration: Understanding Management, Politics, And Law In The Public Sector*. McGraw-Hill Education.
- Smart Cities Council. (2020). *Amsterdam Smart City Project: Case Study*. <https://www.smartcitiescouncil.com/resources/amsterdam-smart-city-project>
- Sovacool, B. K. (2014). *The Routledge Handbook Of Energy And Climate Change*. Routledge.
- T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı. (2023). *Sfır Atık Projesi İlerleme Raporu*. Ankara.
- Tan, A. (2017). *Singapore's Water Story: Sustainable Water Management In A Mega City*. Springer.
- United Nations. (2015). *Transforming Our World: The 2030 Agenda For Sustainable Development*. New York: UN General Assembly. <https://sdgs.un.org/2030agenda>
- Weber, M. (1947). *The Theory Of Social And Economic Organization*. New York: Free Press.
- Wheeler, S. M., & Beatley, T. (2014). *Sustainable Urban Development Reader*. Routledge.
- World Bank. (2020a). *Green Finance For Local Governments: A Roadmap For Implementation*. Washington D.C.: World Bank Group. <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/34128>
- World Bank. (2020b). *Cape Town Water Crisis Management Report*. Washington, DC. <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/34129>
- Yin, R. K. (2014). *Case Study Research: Design And Methods*. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- Zero Waste Alliance. (2021). *San Francisco's Zero Waste Policy: Success And Challenges*. <https://zerowastealliance.org/san-francisco-zero-waste-policy/>